

Bemærkninger til lovforslaget

Generelle bemærkninger

Det er som udgangspunkt Fremskridtspartiets opfattelse, at postvæsenets monopol på brevbesørgelse skal ophæves. Der vil derefter opstå tilsvarende kundenlig konkurrence mellem P&T og private firmaer, som vi har oplevet på pakkeområdet.

Indtil det bliver politisk muligt at ophæve postvæsenets brevmonopol, er det Fremskridtspartiets opfattelse, at der må være politisk indsigt med og stillingtagen til de posttakster, statsmonopolet opkræver.

Dette forslag omhandler en simpel omlægning af godkendelsesproceduren for de posttakster, der vedrører forsendelser til Færøerne, Grønland og udlandet. Derved opnås der parallelitet mellem godkendelsesproceduren for de indenlandske posttakster og de udenlandske. Omlægningen bestylder, at ministeren skal forelægge udlandstaksterne til godkendelse i Finansudvalget på nøjagtig samme vilkår som den nuværende procedure for de indenlandske takster.

Nok er P&T en selvstændig virksomhed, der skal have betydelige frihedsgrader til at tilrettelægge en fornuftig driftspolitik, men P&T har som monopolvirksomhed også fraskrevet sig nogle frihedsgrader.

Når det drejer sig om størrelsen af de enkelte posttakster, er der to modstridende hensyn, der skal tages.

For det første gælder det for postvæsenet om at få bedst mulig betaling for den enkelte forsendelse. For det andet gælder det for kunderne om, at posttaksterne står i et rimeligt forhold til den service, der ydes.

På et frit marked vil disse to modstridende interesser konstant søge et balancepunkt mellem udbud og efterspørgsel. For postvæsenets brevbesørgelse gælder imidlertid, at der er tale om et monopol. Staten har i medfør af postlovens kapitel 2 en lovsikret eneret på at besørgere breve m.v. Derfor er der ikke tale om fri konkurrence, og derfor er det ikke muligt at udnytte de normale markeds kræfter til at finde ligevægtpunktet.

Politisk godkendte posttakster er selvfølgelig ind-

greb i P&T's erhvervsfrihed, men indgrebet er et produkt af det politisk bestemte monopol.

P&T's monopol er imidlertid ikke totalt. Dels er det muligt ved hjælp af forskellige budtjenester, fleksibel definition af begreberne brev kontra pakke, telefax, elektronisk post, husstandsomdelte forsendelser og en række andre alternativer at få sine brevforsendelser besørget uden om P&T. Dels er det muligt at fragte større brev mængder til udlandet for derfra at sende dem til modtagerne i Danmark eller det øvrige udland.

De først nævnte muligheder sker alle inden for lovgivningens rammer og skaber meget få problemer. Derimod er den anden mulighed – med afsendelse fra udlandet – en klar omgåelse/udnyttelse af lovgivningen. Selv om danske firmaer opretter »datterselskaber« i udlandet i form af postadresser, og selv om trafikken kræver en vis mængde post for at være rentabel, så foregår den nævnte trafik i betydeligt omfang. Hovedincitamentet for afsenderne er og har været en spekulation i portoforskelle mellem danske og udenlandske takster.

For den mængde post, der går tilbage til Danmark, har postvæsenet en rimelig mulighed for at holde øje med omfanget, eftersom det er danske postbude, der har slæbet med at bringe posten ud – på trods af at det er udenlandske postvæsener, der får portoindtægten.

Denne mulighed for at følge med i udviklingen på området gør selvfølgelig, at P&T kan justere sine takster, såfremt den nævnte trafik tager overhånd.

For den mængde post, der afsendes fra udlandet og sendes til modtager i udlandet, har danske postmyndigheder derimod absolut ingen adgang til at holde fingeren på pulsen og løbende vurdere, om mængden er stigende eller faldende, og dermed have grundlag for at evaluere gældende posttakster.

Dette lovforslag går ud på at mindske muligheden for, at den sidstnævnte trafik stiger.

Den 10. juni 1991 foretog P&T en række ændringer. Indtil 10. juni 1991 blev brevposten til udlandet opdelt i breve, postkort, tryksager og småpakker. Efter 10. juni findes der kun to typer, breve og økono-